Publicat pe (https://bnm.md)

13.03.2017

Proiectul Hotărîrii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Cu privire la modificarea și completarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei”

13.03.2017 Termenul-limită a expirat

Anunț Proiect

Argumentarea Sinteza

ANUNŢ
privind iniţierea, organizarea şi desfăşurarea consultării publice a proiectului de decizie

Banca Națională inițiază, începând cu **13 martie 2017**, consultarea publică a proiectului de Hotărâre a Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Cu privire la modificarea și completarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei”.

Elaborarea și adoptarea proiectului de decizie este determinată de necesitatea aducerii a două acte normative ale Băncii Naționale în concordanță cu Legea nr.183 din 22 iulie 2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare și cu Legea nr.184 din 22 iulie 2016 cu privire la contractele de garanție financiară.

Astfel, proiectul modifică și completează Regulamentul cu privire la Sistemul de înscrieri în conturi ale valorilor mobiliare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.252-253, art.1547), care instituie norme privind caracterul definitiv al decontării instrumentelor financiare în sistemul de înscrieri în conturi (SIC), protecția ordinelor de transfer și irevocabilitatea ordinelor și a transferurilor efectuate în conturile deschise în SIC, efectele procedurii de insolvabilitate intentate împotriva unui participant la SIC, protejarea drepturilor deținătorilor de garanții constituite în SIC.

De asemenea, proiectul modifică și completează Regulamentul cu privire la operațiunile de piață monetară ale Băncii Naționale a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.293-296, art.1386), care instituie norme referitoare la contractele de garanție financiară și garanțiile financiare, punerea la dispoziție și executarea garanțiilor financiare, dreptul de utilizare a garanțiilor financiare de către beneficiarul acestora, aplicarea clauzei de compensare cu exigibilitate imediată în cadrul unor operațiuni de piață monetară, precum și alte aspecte referitoare la constituirea și utilizarea garanțiilor financiare.

Beneficiarii proiectului de decizie sunt Banca Națională a Moldovei, băncile din Republica Moldova și clienții acestora.

Proiectul de decizie este elaborat în temeiul art.5 alin.(1) lit.a), art.11 alin.(1), art.15, art.27 alin.(1) lit.c) și art.40 lit.b) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările și completările ulterioare, art.17 alin.(3) din Legea nr.183 din 22 iulie 2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plați și de decontare a instrumentelor financiare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.306-313, art.653) și art.20 alin.(3) din Legea nr.184 din 22 iulie 2016 cu privire la contractele de garanție financiară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.293-305,

art.622).

Recomandările pe marginea proiectului de decizie, supus consultării publice, pot fi comunicate până pe data de **22 martie 2017** dnei Valentina Salogub pe adresa electronică: Valentina.Salogub@bnm.md [1], la numărul de telefon: 022 822 427, sau pe adresa poștală: MD-2005, mun. Chișinău, bd. Grigore Vieru, nr.1.

Proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Cu privire la modificarea și completarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei" și nota de argumentare aferentă acestuia sunt disponibile pe pagina web oficială a Băncii Naționale a Moldovei www.bnm.md [2] și la sediul Băncii Naționale a Moldovei pe adresa: MD-2005, mun. Chișinău, bd. Grigore Vieru, nr.1.

Proiect

COMITETUL EXECUTIV
AL BĂNCII NAŢIONALE A MOLDOVEI

HOTĂRÎREA nr. __
din_____2017

Cu privire la modificarea și completarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei

În temeiul art.5 alin.(1) lit.a), art.11 alin.(1), art.15, art.27 alin.(1) lit.c), art.40 lit.b) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările și completările ulterioare, art.17 alin.(3) din Legea nr.183 din 22 iulie 2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plați și de decontare a instrumentelor financiare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.306-313, art.653) și art.20 alin.(3) din Legea nr.184 din 22 iulie 2016 cu privire la contractele de garanție financiară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.293-305, art.622), Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂŞTE:

1. Regulamentul cu privire la Sistemul de înscrieri în conturi ale valorilor mobiliare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.250 din 25 octombrie 2012 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.252-253, art.1547), cu modificările și completările ulterioare, înregistrat la Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu nr.902 din 3 decembrie 2012, se modifică şi se completează după cum urmează:
1) Pe tot cuprinsul regulamentului, cu excepția anexelor nr.8, 21-25, cuvântul „formular" la cazul și numărul respectiv se substituie cu cuvântul „ordin" la cazul și numărul respectiv.
2) Punctul 1, după cuvintele „cu privire la Banca Națională a Moldovei" se completează cu textul „ , Legii nr.183 din 22 iulie 2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare, Legii nr.184 din 22 iulie 2016 cu privire la contractele de garanție financiară".
3) Punctul 3:
a) după litera c) se completează cu litera c^1) cu următorul cuprins:
„c^1) ***cod IBAN*** - șir de caractere care identifică în mod unic la nivel internațional contul de decontare al unei bănci deschis la Banca Națională, care permite identificarea plătitorului și a beneficiarului plății în tranzacție;";
b) la literele e) și f), cuvintele „amanetate Băncii Naționale" se exclud;
c) la litera i), cuvântul „păstrează valorile" se substituie cu cuvintele „ține evidența

valorilor";
d) la litera l), cuvântul „document" se substituie cu cuvântul „instrucțiune";
e) litera o) va avea următorul cuprins:
„o) moment limită - momentul până la care este permisă procesarea anumitor operațiuni. Este stabilit de către SIC prin precizarea acestuia în ordinul de plată sau pentru procesarea diferitelor tipuri de instrucțiuni în cadrul operațiunilor aferente;";
f) litera p) se abrogă.
4) După punctul 3 se completează cu punctul 3^1 cu următorul cuprins:
„3^1. În sensul prezentului regulament, se aplică de asemenea noțiunile din:
1) Legea nr.183 din 22 iulie 2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare;
2) Legea nr.184 din 22 iulie 2016 cu privire la contractele de garanție financiară.".
5) La punctul 8, cuvintele „Plățile aferente" se substituie cu cuvântul „Decontarea".
6) La punctele 11, 12 subpunctul 1^1), 15^1, 22^1, 97^2, 97^3, 97^5 și 119, sintagma „valori mobiliare de stat" la cazul respectiv se substituite cu abrevierea „VMS".
7) Punctul 15:
a) primul alineat, după cuvintele „serviciile utilizate" se completează cu cuvintele „de către participant";
b) subpunctul 3):
în prima propoziție, cuvântul „gaj" se substituie cu cuvintele „garanție financiară", iar cuvintele „gajate Băncii Naționale" se substituie cu cuvintele „puse la dispoziția Băncii Naționale în calitate de beneficiar al garanției";
la litera a), cuvintele „gajare Băncii Naționale la obținerea" se substituie cu cuvântul „garantarea", iar după cuvântul „overnight" se completează cu cuvintele „acordate de Banca Națională";
la literele b) și c), cuvintele „amanetate pentru asigurarea creditelor" se substituie cu cuvintele „înregistrate ca garanții pentru creditele".
8) La punctul 16, prima propoziție va avea următorul cuprins:
„16. Banca Națională poate deschide la primul nivel al SIC conturi personale nr.II, în care se vor înregistra VMS deținute de instituțiile stipulate la art.3 pct.7) lit.b)-d) din Legea nr.183 din 22 iulie 2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare, în calitate de participanți indirecți, care au deschis un cont de decontare la orice bancă - dealer primar şi care vor deține VMS în volum de cel puțin 25 mil. lei în medie pe trimestru (denumite în continuare - titulari ai contului personal).".
9) La punctul 22, cuvântul „păstrarea" în ambele cazuri se substituie cu cuvântul „evidența".
10) La punctul 23, subpunctul 6) va avea următorul cuprins:
„6) informația despre valorile mobiliare constituite ca garanție în favoarea Băncii Naționale şi separat despre cele constituite ca garanție în favoarea altor bănci, precum și cele utilizate în scopul garantării unor obligații financiare asumate de clienții participantului respectiv. În cazul garanțiilor constituite de clienți, participantul va înregistra și va păstra informația privind detaliile contractului în temeiul căruia a fost constituită garanția / gajul (numărul și data contractului, IDNO-ul contrapărții, termenul de acțiune al contractului și alte detalii la discreția participantului);".
11) La punctul 24 subpunctul 1), cuvântul „față" în ambele cazuri se exclude.
12) La punctul 26, cuvintele „decontarea adecvată" se substituie cu cuvintele „caracterul definitiv al decontării".
13) Punctul 55:
a) subpunctul 2) litera c):
la primul alineat, cuvintele „gajării (amanetării) valorilor" se substituie cu cuvintele „constituirii garanțiilor în formă de valori";
la alineatul al doilea, cuvântul „gaj" se substituie cu cuvântul „garanție";
la alineatul al treilea, cuvântul „gajarea" se substituie cu cuvântul „constituirea", iar

cuvântul „valorilor” se substituie cu cuvintele „garanțiilor în formă de valori”;
b) la subpunctul 4), litera c) va avea următorul cuprins:
„c) operațiuni de constituire de către participantul 1 a garanțiilor în formă de valori mobiliare în favoarea unei bănci sau instituții financiare neparticipante la SIC;
c) din subpunctul 6) litera a), ultima propoziție se exclude;
d) subpunctul 7):
la litera a), cuvântul „gajare” se substituie cu cuvântul „garantare”;
la litera c), cuvântul „gajate” se substituie cu cuvintele „constituite ca garanție”;
litera d):
la primul alineat, cuvintele „gaj-amanet” se substituie cu cuvintele „garanție financiară”;
la alineatul al doilea, cuvintele „gajarea (amanetarea)” se substituie cu cuvintele „depunerea în garanție a”, iar cuvântul „gajate” se substituie cu cuvântul „respective”;
e) la subpunctul 8), cuvintele „vânzării gajului prin procurarea” se substituie cu cuvintele „executării garanției prin însușirea”;
f) la subpunctul 9), cuvântul „vânzării” se substituie cu cuvintele „executării prin vânzare”, iar cuvântul „gajului” se substituie cu cuvântul „garanției”.
14) Punctul 56, după cuvântul „alineatele a), c)” se completează cu textul „ , subpunctul 8)”.
15) După secțiunea 2 se completează cu secțiunea 2^1 cu următorul cuprins:

„Secțiunea 2^1. Protejarea drepturilor deținătorilor de garanții constituite în SIC

59^1. Garanțiile constituite în favoarea participanților în scopul garantării unor obligații financiare sunt protejate de Legea nr.183 din 22 iulie 2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare și de Legea nr.184 din 22 iulie 2016 cu privire la contractele de garanție financiară.
59^2. Garanțiile financiare constituite în SIC de către participanți în favoarea Băncii Naționale sau în favoarea altor bănci conform prevederilor prezentului regulament sunt reglementate de Legea nr.184 din 22 iulie 2016 cu privire la contractele de garanție financiară.
Punerea la dispoziție a garanțiilor financiare în temeiul unui contract de garanție financiară nu este condiționată de îndeplinirea anumitor formalități stipulate la art.7 alin.(3) din legea menționată în prezentul punct.
59^3. Garanțiile (gajul) constituite în SIC în favoarea băncilor de către clienții acestora, care nu intră sub incidența Legii nr.184 din 22 iulie 2016 cu privire la contractele de garanție financiară, sunt reglementate de Legea nr.449-XV din 30 iulie 2001 cu privire la gaj.
59^4. Răspunderea privind respectarea legislației aplicabile contractelor de garanție financiară / contractelor de gaj încheiate revine participanților la SIC.”.
16) La punctul 64:
a) subpunctul 9) va avea următorul cuprins:
„9) codul IBAN al cumpărătorului/vânzătorului;”;
b) la subpunctul 10), cuvintele „gajării valorilor mobiliare” se substituie cu cuvintele „constituirii garanțiilor financiare în formă de valori mobiliare”.
17) După secțiunea 3 se completează cu secțiunea 3^1 cu următorul cuprins:

„Secțiunea 3^1. Momentul intrării ordinelor de transfer în SIC și irevocabilitatea acestora

65^1. În sensul art.6 alin.(5) din Legea nr.183 din 22 iulie 2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare, momentul intrării în SIC a ordinelor de transfer este momentul blocării valorilor mobiliare în SIC. În sensul prezentului regulament, momentul blocării valorilor mobiliare este momentul blocării acestora în contul nr.I sau nr.II al participantului vânzător.

65[2]. Începând cu momentul intrării în SIC, ordinele de transfer aflate în SIC nu pot fi revocate de către un participant la sistem sau de către un terț, fiind protejate conform prevederilor Legii nr.183 din 22 iulie 2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare, chiar și în cazul retragerii licenței băncii în temeiul insolvabilității.
Din momentul blocării valorilor mobiliare tranzacția devine irevocabilă şi necondiționată, asigurând principiul finalității plăților şi tranzacțiilor, când niciun participant, nicio parte terță nu are dreptul să înainteze cerințe față de valorile mobiliare blocate.".
18) La punctul 68, cuvântul „documentului" se substituie cu cuvântul „instrucțiunii".
19) La punctele 71, 72, 74 și 101, cuvântul „gajului" se substituie cu cuvintele „garanției financiare".
20) La punctul 78:
a) primul alineat, cuvintele „gajare/stingere a gajului asupra valorilor" se substituie cu cuvintele „constituire/stingere a garanțiilor financiare în formă de valori", iar cuvântul „gajului" în toate cazurile se substituie cu cuvântul „garanției";
b) alineatul al doilea se exclude.
21) La punctul 79, după cuvântul „limită" se completează cu textul „(ora 16:30),".
22) La punctul 82, cuvintele „gajare/stingere a gajului asupra valorilor" se substituie cu cuvintele „constituire/stingere a garanțiilor în formă de valori", iar cuvântul „gajului" se substituie cu cuvântul „garanției".
23) La punctul 83, cuvântul „gajului" se substituie cu cuvântul „garanției".
24) La punctul 89, după cuvintele „ziua acceptării" se completează cu cuvintele „de către SIC a".
25) La punctul 91, prima propoziție se completează în final cu textul „(în sensul pct.65[1])".
26) Punctul 95:
a) la primul alineat, cuvântul „asigurarea" se substituie cu cuvântul „garantarea";
b) la alineatul al doilea, cuvintele „care vor fi gajate Băncii Naționale în acest scop" se substituie cu cuvintele „ , în scopul constituirii garanției în favoarea Băncii Naționale".
27) La punctul 96, cuvintele „gajării sau stingerii gajului asupra valorilor" se substituie cu cuvintele „constituirii sau stingerii garanției financiare în formă de valori".
28) Punctul 106:
a) la primul alineat, cuvintele „de către Banca Națională" se substituie cu textul „printr-o hotărâre corespunzătoare a Comitetului executiv al Băncii Naționale, care va conține data și ora exactă a adoptării acesteia, în următoarele situații";
b) alineatul al doilea, după cuvântul „poate" se completează cu cuvintele „renunța și, respectiv, poate".
29) Punctul 107 va avea următorul cuprins:
„107. Administratorul SIC va fi informat imediat contra semnătură cu privire la retragerea licenței băncii.".
30) La punctul 109, cuvintele „uneia dintre hotărârile Consiliului de administrație" se substituie cu cuvintele „hotărârii Comitetului executiv", iar cifra „107" se substituie cu cifra „106".
31) La punctul 112 și în anexa nr.5 punctul 3.1., sintagma „Consiliului de administrație" se substituie cu sintagma „Comitetului executiv".
32) Punctul 113, după cuvântul „comunicării" se completează cu cuvintele „administratorului SIC a".
33) Punctul 114 va avea următorul cuprins:
„114. Dacă ordinele de transfer sunt introduse în SIC după momentul adoptării hotărârii privind retragerea licenței şi sunt executate în cursul zilei lucrătoare în care a fost retrasă licența, aceste ordine își produc efectele juridice şi sunt opozabile terților, cu condiția ca administratorul SIC să poată dovedi că în momentul în care ordinele au devenit irevocabile, nu a cunoscut și nici nu trebuia să cunoască despre retragerea licenței băncii.".

34) Punctul 115 se abrogă.
35) La punctul 137, textul „Orarul de funcționare al SIC este de la ora 08:15 până la ora 17:00” se substituie cu textul „SIC operează zilnic”.
36) Punctul 138 va avea următorul cuprins:
„138. Programul de operare SIC se stabilește după cum urmează:

Servicii	Moment de început	Moment limită
Începutul zilei de lucru	08:30	x
Tranzacțiile livrare fără plată (FoP)	09:00	16:15
Tranzacțiile livrare contra plată (DvP): - recepționarea ordinelor de transfer - decontarea tranzacțiilor	09:00 09:00	15:00 16:30
Stabilirea limitei creditului intraday/ overnight	Începutul zilei de lucru	08:45
Sfârșitul zilei de lucru	17:00	x

37) După punctul 138 se completează cu punctul 138^1 cu următorul cuprins:
„138^1. Este posibil ca momentele limită să prezinte întârzieri de 5 secunde față de orele stabilite.
Programul de operare poate fi modificat de către administratorul de sistem în cazul în care consideră necesară această modificare.”.
38) În anexa nr.1:
c) compartimentul **Varianta nr.1**:
la *Contul nr.II*, cuvântul „gajarea” se substituie cu cuvântul „depunerea”, iar după cuvântul „acestora” se completează cu cuvintele „ca garanție”;
la *Contul nr.II*, cuvântul „gajarea” se substituie cu cuvântul „depunerea” iar după abrevierea „BNM” se completează cu cuvintele „ca garanție”;
la *Contul nr.III*, cuvântul „gajate” se substituie cu cuvântul „depuse”, iar după cuvântul „Participant” se completează cu cuvintele „ca garanție în favoarea”, în ambele cazuri;
d) compartimentul **Varianta nr.2**:
la *Contul nr.II*, cuvântul „gajarea” se substituie cu cuvintele „depunerea în garanție a”, în ambele cazuri;
la *Contul nr.III*, cuvântul „gajate” se substituie cu cuvântul „depuse”, iar după cuvântul „Participant” se completează cu cuvintele „ca garanție în favoarea”, în ambele cazuri;
la punctul 2.6. alineatul al cincilea cu liniuță, cuvântul „gaj” se substituie cu cuvântul „obligații”.
39) În anexa $nr.1^2$ punctul 1.2., cuvântul „amanetate” se substituie cu cuvintele „depuse

ca garanție", iar după cuvântul „Participant" se completează cu cuvintele „în favoarea".
40) În anexa nr.3 rândurile 7, 9 și 15, în coloana a doua după denumirea participantului se introduce indicele „[1]", iar la subsol tabela se completează cu textul „[1]) Bănci în proces de lichidare".
41) În anexa nr.8 coloana B punctul 1, cuvântul „gajate" se substituie cu cuvintele „constituite ca garanție în favoarea".
42) Anexa nr.10:
a) la compartimentul B subpunctele 1) și 2), textul „Nr. contului de bilanț în Cartea Mare a băncii" se substituie cu textul „Codul IBAN";
b) compartimentul E:
în denumirea compartimentului, cuvântul „gajării" se substituie cu cuvintele „constituirii garanției";
la subpunctul 1), cuvântul „gajate" se substituie cu cuvintele „constituite ca garanție în favoarea", iar după cuvântul „sau" se completează cu cuvintele „în favoarea";
la subpunctul 2):
prima propoziție, cuvântul „gajate" se substituie cu cuvintele „constituite ca garanție în favoarea";
alineatul al doilea cu liniuță, cuvântul „asigurarea" se substituie cu cuvântul „garantarea";
la subpunctul 3), cuvântul „gajului" se substituie cu cuvântul „garanției";
la subpunctul 4) alineatul al doilea cu liniuță, cuvântul „asigurarea" se substituie cu cuvântul „garantarea".
43) Anexa nr.12:
a) la punctul 7, cuvântul „gajate" se substituie cu cuvintele „depuse ca garanție în favoarea";
b) la punctul 11, cuvântul „gajare" se substituie cu cuvântul „garantare".
44) În denumirea anexei nr.15, cuvântul „gajului" se substituie cu cuvântul „garanției".
45) Anexa nr.16:
a) la compartimentul B subpunctele 1) și 2), textul „Nr. contului de bilanț în Cartea Mare a băncii" se substituie cu textul „Codul IBAN";
b) compartimentul E:
în denumirea compartimentului, cuvântul „gajării" se substituie cu cuvintele „constituirii garanției";
la subpunctul 1), cuvântul „gajate" se substituie cu cuvintele „constituite ca garanție în favoarea";
la subpunctul 2), cuvântul „gajate" se substituie cu cuvintele „constituite ca garanție în favoarea", iar cuvântul „asigurarea" se substituie cu cuvântul „garantarea";
la subpunctul 3), cuvântul „gajului" se substituie cu cuvântul „garanției";
la subpunctul 4) alineatul al doilea cu liniuță, cuvântul „asigurarea" se substituie cu cuvântul „garantarea".
46) În anexele nr.18 și nr.19, cuvântul „gajare" se substituie cu cuvântul „garantare".

2. Regulamentul cu privire la operațiunile de piață monetară ale Băncii Naționale a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.188 din 25 septembrie 2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.293-296, art.1386), cu modificările și completările ulterioare, înregistrat la Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu nr.1133 din 5 octombrie 2016, se modifică și se completează după cum urmează:
1) Punctul 3, după litera e) se completează cu litera e[1]) cu următorul cuprins:
„e[1]) **cauză care determină executarea garanției financiare** - situația de neîndeplinire a obligațiilor menționată la pct.118 subpct.1)-4), 6) și 8-11), la apariția căreia Banca Națională, are dreptul fie să execute o garanție în conformitate cu pct.122 subpct.7), fie să execute activele pentru garantare în conformitate cu pct.123, fie să beneficieze de clauza de compensare cu exigibilitate imediată în conformitate cu pct.127;".

2) Punctul 4 se completează cu subpunctul 3) cu următorul cuprins:
„3) Legea nr.184 din 22 iulie 2016 cu privire la contractele de garanție financiară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.293-305, art.622).”.
3) După punctul 9 se completează cu punctul 9^1 cu următorul cuprins:
„9^1. Pentru a participa la operațiunile Băncii Naționale de furnizare de lichiditate (tranzacțiile repo și acordarea de credite garantate cu active eligibile), participanții eligibili constituie garanții financiare prin remiterea, transferarea, deținerea, înregistrarea sau orice altă modalitate prin care Banca Națională, în calitate de beneficiar al garanției, obține posesia sau controlul asupra garanției în modul stabilit de actele normative ale Băncii Naționale.
Garanția financiară se consideră pusă la dispoziția Băncii Naționale chiar dacă participantul beneficiază de dreptul de a înlocui garanția financiară, dreptul de a retrage în favoarea sa garanțiile financiare excedentare, până la o dispoziție contrară a Băncii Naționale.
În scopul identificării obiectului garanției financiare, este suficient să se poată demonstra că, valorile mobiliare în formă de înscriere în cont, care constituie obiectul garanției financiare, sunt înregistrate în SIC, iar mijloacele bănești care constituie obiectul garanției – în conturile băncilor deschise la Banca Națională sau la alte instituții financiare acceptate de Banca Națională.”.
4) Punctul 21 se completează în final cu textul: „În absența unui preț de piață pentru obligațiunile de stat, Banca Națională poate utiliza valoarea prezentă a fluxurilor de numerar viitoare aferente acestora”.
5) Punctul 33 se abrogă.
6) La punctul 111, cuvintele „de gaj” se substituie cu cuvintele „separat de garanție financiară fără transfer de proprietate”.
7) Capitolul VIII va avea următorul cuprins:

„Capitolul VIII
Proceduri și sancțiuni care urmează a fi aplicate în situații de neîndeplinire a obligațiilor de către participanți/Fondul de garantare a depozitelor

Secțiunea 1. Situații de neîndeplinire a obligațiilor

118. În sensul prezentului regulament, se consideră situații de neîndeplinire a obligațiilor:
1) retragerea de către Banca Națională a licenței băncii de desfășurare a activităților financiare;
2) adoptarea măsurilor de reorganizare sau a altor proceduri similare, având drept scop protejarea sau redresarea situației financiare a participantului, precum și evitarea adoptării deciziei indicate la subpct.1);
3) prezentarea la Banca Națională a unei declarații scrise de către participant privind incapacitatea acestuia de a-și îndeplini obligațiile în legătură cu operațiunile de piață monetară;
4) suspendarea sau pierderea calității de participant la SAPI;
5) neasigurarea de către participant a unui volum suficient de active eligibile pentru garantarea operațiunilor de furnizare de lichiditate;
6) neonorarea de către participant a obligațiilor de livrare a garanțiilor suplimentare conform prevederilor pct. 22 din regulament;
7) neonorarea de către participant a obligațiilor de plată în cadrul operațiunilor de absorbție de lichiditate;
8) neonorarea de către participant a obligațiilor de plată a prețului de răscumpărare la data scadenței tranzacției repo;
9) neonorarea de către participant a obligațiilor de livrare a VMS la data scadenței tranzacției reverse repo;
10) nerambursarea de către participant în termenele stabilite a creditului acordat de

Banca Națională;
11) orice alt eveniment iminent sau existent, a cărui producere poate amenința îndeplinirea de către participant a obligațiilor care îi revin în temeiul acordului de participare la operațiunile de piață monetară ale Băncii Naționale.
119. La apariția situației indicate la pct.118 subpct.1), Banca Națională va rezilia și va sista toate operațiunile de piață monetară în derulare cu participantul respectiv fără nicio notificare prealabilă. Banca Națională poate, de asemenea, rezilia și sista toate operațiunile de piață monetară în curs de desfășurare la apariția situațiilor indicate la pct.118 subpct.2)-3), fără notificarea participantului. În situațiile indicate la pct.118 subpct.5) și 7), Banca Națională poate anula tranzacția respectivă fără notificarea participantului, cu aplicarea sancțiunilor pecuniare prevăzute în acordul de participare la operațiunile de piață monetară.
În situațiile indicate la pct.118 subpct.4), 6) și 8)-11), Banca Națională poate rezilia și sista toate operațiunile în curs de desfășurare prin expedierea participantului respectiv a unei notificări scrise. Banca Națională poate oferi participantului, la discreția sa, un termen de până la 3 zile lucrătoare pentru îndeplinirea de către acesta a obligațiilor sale.
120. Participantul este obligat să notifice Banca Națională despre apariția oricărei situații de neîndeplinire a obligațiilor indicate la pct.118 subpct.8)-11) în ziua în care acest fapt i-a devenit cunoscut.
121. Cu excepția cazului în care prezentul regulament prevede altfel, toate notificările impuse sau prevăzute în temeiul prezentului regulament se transmit participantului în scris.

Secțiunea 2. Măsuri aplicate de Banca Națională
în situații de neîndeplinire a obligațiilor

122. La apariția unei situații de neîndeplinire a obligațiilor de către participant, astfel cum acestea sunt definite la pct.118, Banca Națională poate:
1) suspenda sau limita participarea acestuia la operațiunile de piață monetară pe o perioadă de până la 30 de zile calendaristice de la data la care a fost constatată situația de neîndeplinire a obligațiilor;
2) rezilia unilateral acordul de participare la operațiunile de piață monetară ale Băncii Naționale a Moldovei;
3) sista toate tranzacțiile în curs de desfășurare;
4) solicita recuperarea anticipată a creanțelor sale care nu au ajuns încă la scadență sau care sunt condiționate;
5) utiliza depozitele participantului la Banca Națională pentru compensarea creanțelor sale față de acest participant;
6) suspenda îndeplinirea obligațiilor sale față de participant până la îndeplinirea obligațiilor acestuia față de Banca Națională;
7) exercita dreptul său preferențial și necondiționat de a satisface fiecare cerință a sa ajunsă la termen în conformitate cu prevederile art.70 alin.(2) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei;
8) executa garanția financiară în conformitate cu prevederile pct.123;
9) după caz, aplica sancțiuni pecuniare în modul prevăzut de acordurile încheiate cu participanții eligibili/Fondul de garantare a depozitelor.
123. Banca Națională este în drept să execute garanția financiară în una din următoarele modalități:
1) în cazul mijloacelor bănești, prin compensarea acestora cu valoarea obligațiilor financiare garantate sau prin reținerea mijloacelor bănești în vederea stingerii respectivelor obligații;
2) în cazul VMS și a certificatelor BNM, prin vânzarea sau însușirea acestora și prin compensarea valorii lor cu valoarea obligațiilor financiare garantate ori prin reținerea lor în vederea stingerii acestor obligații. Executarea garanției financiare prin însușire se va efectua cu respectarea prevederilor art. 9 alin.(1) din Legea nr.184 din 22 iulie 2016 cu

privire la contractele de garanție financiară.
124. Executarea prin vânzare a garanțiilor în formă de VMS în cadrul tranzacțiilor repo și operațiunilor de acordare a creditelor se efectuează în cadrul licitațiilor desfășurate conform prevederilor prezentului regulament, în volum integral sau parțial, cu notificarea băncii debitoare.
125. La licitațiile de vânzare a activelor garanție sunt acceptate toate băncile, cu excepția băncilor care au credite expirate și a celor care nu au răscumpărat VMS în cadrul tranzacției repo.
126. Banca Națională utilizează veniturile din produsul vânzării activelor garanție în contul plății penalităților, apoi a datoriei la dobânzi și după aceea a creanțelor proprii.
127. Banca Națională poate beneficia de clauza de compensare cu exigibilitate imediată în cadrul tranzacțiilor repo/reverse repo la apariția unei situații de neîndeplinire a obligațiilor menționate la pct.118.
128. Banca Națională poate să nu admită Fondul de garantare a depozitelor la una sau mai multe licitații ulterioare, în cazul neonorării obligațiilor de plată pentru certificatele BNM procurate.

Secțiunea 3. Clauza de compensare cu exigibilitate imediată
în cadrul tranzacțiilor repo/reverse repo

129. La apariția unei situații de neîndeplinire a obligațiilor menționate la pct.118, Banca Națională este în drept să sisteze și să rezilieze toate tranzacțiile repo/reverse repo în curs de desfășurare.
130. În vederea realizării compensării, la apariția unei situații de neîndeplinire a obligațiilor, Banca Națională va aplica următoarele dispoziții:
1) data răscumpărării pentru fiecare tranzacție repo/reverse repo se consideră imediat scadentă și orice VMS sau mijloacele financiare suplimentare pentru realizarea apelului în marjă vor fi livrate imediat, astfel încât executarea obligațiilor respective ale părților cu privire la livrarea VMS și plata prețului de răscumpărare pentru VMS răscumpărate se realizează numai în conformitate cu subpct. 2) – 3);
2) valoarea VMS răscumpărate și a celor care urmează a fi transferate pentru asigurarea marjei și prețul de răscumpărare care trebuie plătit de fiecare parte se stabilește de Banca Națională pentru toate tranzacțiile la data de răscumpărare;
3) în baza sumelor stabilite conform subpct.2) Banca Națională va calcula sumele datorate de fiecare parte celeilalte părți la data de răscumpărare. Sumele datorate de o parte se compensează cu sumele datorate de cealaltă parte, astfel încât doar suma netă egală cu diferența acestor datorii urmează a fi plătită în următoarea zi lucrătoare de partea a cărei creanță are valoare mai mică.".
8) În anexa nr.1:
a) punctul 2.1, după textul „nr.___ din 2014" se completează cu textul „ , cu modificările și completările ulterioare";
b) punctul 2.2 va avea următorul cuprins:
„2.2. Banca Națională este în drept:
2.2.1. să inițieze operațiuni de piață monetară și să stabilească instrumentul care urmează a fi utilizat, termenele și condițiile de efectuare a acestor operațiuni;
2.2.2. să aplice măsurile prevăzute de regulament la apariția situațiilor de neîndeplinire a obligațiilor de către participant.";
c) după punctul 3.4 se completează cu punctul 3.5 cu următorul cuprins:
„3.5 Banca Națională este în drept să beneficieze de clauza de compensare cu exigibilitate imediată în cadrul tranzacțiilor reverse repo în modul prevăzut de regulament.";
d) la punctul 4.3:
subpunctul 4.3.3. se completează la început cu cuvintele „să vândă sau";
după subpunctul 4.3.4 se completează cu subpunctul 4.3.5 cu următorul cuprins:
„4.3.5 să beneficieze de clauza de compensare cu exigibilitate imediată în cadrul

tranzacțiilor repo în modul prevăzut de regulament.";
e) la punctul 5.1 subpunctul 5.1.1, cuvintele „gajarea în favoarea" se substituie cu cuvintele „punerea la dispoziția";
f) la punctul 5.3, subpunctul 5.3.3. va avea următorul cuprins:
„5.3.3. să execute garanțiile financiare în modul prevăzut la pct.123 și pct.124 din regulament cu notificarea prealabilă a participantului despre intenția de executare a garanției financiare. Modul de evaluare a VMS la executarea garanției prin însușire se stabilește de Banca Națională și poate fi comunicat participantului la solicitarea acestuia.";
g) la punctul 6.1, subpunctele 6.1.1, 6.1.2, 6.1.3, cuvintele „amendă unică" se substituie cu cuvântul „penalitate", iar subpunctul 6.1.5 se abrogă;
h) la punctul 6.2, cuvântul „amendă" se substituie cu cuvântul „penalitate".
9) În anexa nr.3, punctul 3.1 după textul „nr. ___ din 2014" se completează cu textul „ , cu modificările și completările ulterioare".

NOTĂ DE ARGUMENTARE
la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei
„Cu privire la modificarea și completarea unor acte normative
ale Băncii Naționale a Moldovei"

Prezentul proiect de hotărâre este elaborat în scopul aducerii Regulamentului cu privire la Sistemul de înscrieri în conturi ale valorilor mobiliare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.252-253, art.1547), în concordanță cu Legea nr.183 din 22.07.2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare (în continuare – Legea nr.183/2016) și Legea nr.184 din 22 iulie 2016 cu privire la contractele de garanție financiară (în continuare – Legea nr.184/2016).
În conformitate cu prevederile Legii nr.183/2016, Sistemul de înscrieri în conturi ale valorilor mobiliare (SIC), care actualmente exercită funcția de depozitar pentru valorile mobiliare emise de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și pentru creanțele emise de Banca Națională a Moldovei (certificatele BNM), urmează a fi desemnat ca sistem ce intră sub incidența legii indicate.
Legea nr.183/2016, care a transpus în legislația națională Directiva 98/26/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 1998 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a titlurilor de valoare, instituie obligația pentru sistemele care vor intra sub incidența legii de a identifica și de a defini în regulile lor următoarele momente în procesul de decontare care cauzează sau sunt legate de efecte juridice specifice:

1. **Momentul intrării în sistem a unui ordin de plată/ordin de transfer al valorilor mobiliare (art.6 alin.(5));**
2. **Momentul irevocabilității unui ordin de plată/ordin de transfer al valorilor mobiliare (art.8 alin.(1)).**

Definirea în regulament a momentului intrării în sistem a unui ordin de transfer al valorilor mobiliare contribuie la identificarea momentului de la care respectivul ordin este protejat împotriva intentării procedurii de insolvabilitate a unui participant la sistem. Regulamentul definește momentul intrării ordinelor de transfer ca momentul blocării valorilor mobiliare în contul vânzătorului. În acest sens, regulamentul se completează cu secțiunea 3^1, care, la pct.65^1, vine să definească clar acest moment în sensul art.6 alin.(5) din Legea nr.183/2016.
Stabilirea momentului irevocabilității unui ordin de transfer al valorilor mobiliare are ca scop eliminarea riscului de revocare a unui ordin de transfer. Irevocabilitatea ordinelor este protejată prin norma care interzice revocarea de către un participant sau de către un terț a ordinelor din momentul intrării acestora în sistem (pct.65^2).

Momentul irevocabilității și caracterul executoriu al decontării este definit în regulament ca irevocabilitatea transferurilor efectuate în conturile de valori mobiliare deschise în SIC. Deși Legea nr.183/2016, similar Directivei 98/26/CE, nu instituie o normă pentru acest moment, irevocabilitatea transferurilor efectuate în conturile unui sistem este definită și prevăzută de Principiile CPSS-IOSCO (2012) pentru infrastructurile pieței financiare (nr.1 și nr.8), activitatea SIC fiind organizată și desfășurată cu respectarea acestor principii. Irevocabilitatea transferurilor efectuate

în conturile sistemului este extrem de importantă, iar nerespectarea acestui principiu ar compromite certitudinea juridică a acestor transferuri. Principiul nr.8 sus-indicat instituie o cerință pentru infrastructurile pieței de a defini clar momentul de la care decontarea mijloacelor bănești, a transferurilor de instrumente financiare sau altă obligație este finală. În vederea respectării acestui principiu, regulamentul stipulează că decontarea este finală din momentul în care conturile de decontare a mijloacelor bănești și conturile de evidență a valorilor mobiliare ale participanților implicați au fost debitate și creditate corespunzător (pct.87).

Proiectul hotărârii redefinește noțiunea „moment limită", având în vedere că această noțiune include aspecte ce țin atât de funcționarea SAPI, cât și de funcționarea SIC. Astfel, proiectul stipulează că acesta este momentul până la care este permisă procesarea anumitor operațiuni. Este stabilit de către SIC prin precizarea acestuia în ordinul de plată sau pentru procesarea diferitelor tipuri de instrucțiuni în cadrul operațiunilor aferente.

În vederea ajustării la noile prevederi legale, regulamentul se completează la capitolul V cu norme privind legea aplicabilă și protecția drepturilor deținătorilor de garanții constituite în SIC față de efectele insolvabilității participantului furnizor de garanții (Secțiunea 2^1).
Regulamentul se completează cu noțiunea „cont IBAN", definită în sensul regulamentului, iar ordinele de transfer introduse în SIC vor conține și codul IBAN al cumpărătorului/vânzătorului (anexele nr.10 și 16). Proiectul hotărârii obligă participanții să țină în evidențele sale informația cu privire la valorile mobiliare utilizate în scopul garantării unor obligații financiare asumate de clienții lor. În cazul garanțiilor constituite de clienți, participanții vor înregistra și vor păstra informația privind detaliile contractului în temeiul căruia a fost constituită garanția (pct.23 subpct.6)). Participanții vor întreprinde măsurile necesare pentru a asigura caracterul definitiv al decontării fiecărei tranzacții care intră în sistem (pct.26).

Se precizează că participantul poate fi exclus din SIC printr-o hotărâre corespunzătoare a Comitetului executiv al Băncii Naționale, care va conține data și ora exactă a adoptării acesteia (pct.106), iar administratorul SIC va trebui să fie informat imediat despre adoptarea hotărârii contra semnătură (pct.107).
Proiectul hotărârii modifică programul de operare al SIC (pct.138). Se modifică de asemenea unele norme ce țin de terminologia utilizată în textul regulamentului conformă cu Legea nr.183/2016 și Legea nr.184/2016 (cum ar fi caracterul definitiv al decontării, garanții financiare, contract de garanție financiară, furnizor al garanției, beneficiar al garanției ș.a.).

Prezentul proiect de hotărâre are drept scop, de asemenea, aducerea **Regulamentului cu privire la operațiunile de piață monetară ale Băncii Naționale a Moldovei** (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.293-296, art.1386), în concordanță cu Legea nr.184/2016.

Legea nr.184/2016 reglementează regimul juridic aplicabil contractelor de garanție financiară și garanțiilor financiare, punerea la dispoziție și executarea garanțiilor financiare, dreptul de utilizare a garanțiilor financiare de către beneficiarul acestora, recunoașterea contractelor de garanție financiară cu transfer de proprietate și a clauzelor de compensare cu exigibilitate imediată, chiar dacă beneficiarul sau furnizorul garanției face obiectul unor proceduri de insolvabilitate sau al unei reorganizări, precum și alte aspecte referitoare la constituirea și utilizarea garanțiilor financiare.

Legea stabilește condiții de formă minime cu privire la contractele de garanție financiară, cum ar fi condiția ca respectivele contracte să fie atestate printr-un înscris, printr-o înregistrare electronică sau pe orice alt suport durabil. **Executarea** contractelor de garanție financiară de către beneficiarul acestora este posibilă, de exemplu, prin vânzarea sau însușirea instrumentelor financiare, iar în cazul mijloacelor bănești, prin compensarea acestora cu valoarea obligațiilor sau prin reținerea mijloacelor bănești în vederea stingerii obligațiilor. Beneficiarul garanției are, în baza contractului, **dreptul de a utiliza** garanția financiară oferită ca și cum ar deține proprietatea deplină asupra acesteia. Dacă beneficiarul alege să își exercite acest drept, el este obligat să transfere înapoi suma echivalentă a garanției.

Sub incidența Legii nr.184/2016 intră unele autorități publice, inclusiv Banca Națională a Moldovei, și anumite entități care aparțin sistemului financiar (bănci, societăți de investiții, societăți de plată ș.a.). Legea se aplică garanțiilor financiare constituite din mijloace bănești, instrumente financiare sau creanțe pecuniare.

Având în vedere noile prevederi legale, aduse prin Legea nr.184/2016 și aplicabile relațiilor dintre Banca Națională și băncile comerciale în cadrul desfășurării anumitor tipuri de operațiuni de piață monetară, precum și garanțiilor

financiare constituite în legătură cu acestea, propunem următoarele modificări și completări la Regulamentul cu privire la operațiunile de piață monetară ale Băncii Naționale a Moldovei:

- detalierea noțiunii de „cauză care determină executarea garanției financiare" (**pct.3 lit.e**[1]);
- completarea regulamentului cu o normă privind constituirea garanției financiare și modalitatea de identificare a obiectului garanției (**pct.9**[1]);
- specificarea situațiilor de neîndeplinire a obligațiilor și a faptului că, la apariția acestora, Banca Națională poate rezilia și sista toate operațiunile de piață monetară în curs de desfășurare cu participantul respectiv cu sau fără notificarea acestuia (**pct.118 și pct.119**);
- obligarea participanților de a informa Banca Națională despre apariția anumitor situații de neîndeplinire a obligațiilor în ziua în care acest fapt le-a devenit cunoscut (**pct.120**);
- indicarea modalităților de executare a garanțiilor financiare de către Banca Națională în calitate de beneficiar al acestora (**pct.123**). De menționat că, deși Legea nr.184/2016 nu impune respectarea anumitor formalități și proceduri la executarea garanțiilor, prin contract părțile pot conveni altfel. Astfel, regulamentul prevede că executarea prin vânzare a garanțiilor în formă de VMS în cadrul tranzacțiilor repo și operațiunilor de acordare a creditelor se efectuează prin licitații desfășurate conform prevederilor regulamentului (**pct.124**). Totodată, acordul de participare la operațiunile de piață monetară (anexa nr.1 la regulament) se completează cu o clauză în acest sens (**pct.5.3.3**);
- aplicarea clauzei de compensare cu exigibilitate imediată în cadrul tranzacțiilor repo/reverse repo (**pct.127** și secțiunea 3 din cap.VIII);
- completarea acordului de participare la operațiunile de piață monetară cu dreptul Băncii Naționale de a beneficia de clauza de compensare cu exigibilitate imediată în cadrul tranzacțiilor repo/reverse repo (**pct.3.5 și 4.3.5**);
- completarea acordului de participare la operațiunile de piață monetară cu o clauză care prevede că, la executarea garanțiilor financiare prin însușire, modul de evaluare a VMS se stabilește de Banca Națională și poate fi comunicat participantului la solicitarea acestuia (**pct.5.3.3**). Această normă este în conformitate cu art.9 alin.(1) lit.b) din Legea nr.184/2016, care prevede că părțile convin, prin contractul de garanție financiară fără transfer de proprietate, cu privire la modul de evaluare a instrumentelor financiare la însușirea garanției de către beneficiarul acesteia.

Totodată, regulamentul stipulează măsurile care pot fi aplicate de Banca Națională în situații de neîndeplinire a obligațiilor de către participanții la operațiunile de piață monetară.

După cum s-a menționat mai sus, Banca Națională va fi în drept să beneficieze de clauza de compensare cu exigibilitate imediată în cadrul unor operațiuni de piață monetară.
Clauza de compensare cu exigibilitate imediată reprezintă un mecanism de diminuare a riscului de credit la care sunt expuși participanții la piețele financiare. La declanșarea clauzei de compensare cu exigibilitate imediată, toate contractele în executare sunt sistate, scadența acestora este devansată, iar valoarea de piață a fiecărui contract este determinată conform unui mecanism de evaluare. Valoarea agregată a tuturor contractelor este apoi calculată astfel, încât să rezulte o singură obligație de plată (suma netă). Partea care datorează valoarea cea mai mare plătește celeilalte părți suma netă egală cu diferența datoriilor.

Sinteza recomandărilor [3]

Vezi și

Tag-uri
Proiect [4]
Transparenţa decizională [5]
proiect de consultare publică [6]
proiect de decizie [7]
consultare publică [8]
consultării publice [9]

modificarea și completarea unor acte normative [10]

Sursa URL:
https://bnm.md/ro/content/proiectul-hotaririi-comitetului-executiv-al-bancii-nationale-moldovei-cu-privire-la-1

Legături conexe:

[1] mailto:Valentina.Salogub@bnm.md [2] http://www.bnm.md [3] https://bnm.md/files/sinteza_proiect_sic_opm_web.pdf [4] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Proiect [5] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Transparenţa decizională [6] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=proiect de consultare publică [7] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=proiect de decizie [8] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=consultare publică [9] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=consultării publice [10] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=modificarea și completarea unor acte normative